

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Up ravn išt v u naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Tajnost volitve in socijalisti.

Javne volitve nikdar ne pokažejo pravega ljudskega mišljenja, ker je vedno več ljudij tako odvisnih, da se ne upajo očitno pokazati pravega svojega mnenja. Ta se boji izgubiti kako prijateljstvo, onemu pa zopet proti gmotna škoda. Takim ljudem niti zameriti ne moremo, če ne volijo po svojem prepričanju. Res trdijo prijatelji javne volilne pravice, da se pravi mož v svojem političnem prepričanju ne dá omajati in baš javne volitve šele nekako povzdigujejo njegovo samozavest. V resnici je pa takih jeklenih značajev malo in še tako značajan človek utegne priti v položaj, da je prisiljen zatajiti svoje pravo politično mišljenje.

Javne volitve za peto kurijo so se največ upeljale iz strahu pred socijalnimi demokrati in drugimi skrajnimi strankami. Mnogo strank je gojilo nado, da se ljudje ne bodo upali voliti kandidatov revolucionarnih strank, ako bodo volitve javne. To mnenje je vodilo vlado in še razne druge stranke vsaj tako opravičujejo svoje postopanje. Precej je razširjeno mnenje, da so proti socijalistom dovoljena razna sredstva, katera proti drugim strankam niso, ker ta stranka se bori naravnost proti sedanemu državnemu redu. Trdi se celo, da taka stranka nima pravice od države zahtevati nobenega varstva. Mi seveda ne pripadamo tistim, ki tako sodijo, kajti naš list je vedno zagovarjal svobodo vseh strank.

Letošnje volitve so pa pokazale, da javna volilna pravica ne dosega tistega namena, iz katerega se je vpeljala, in nikakor ne ovira delovanja socijalistov. Baš socijalistični delavci se upajo, ne brigajoč se za svoje delodajalce, javno pokazati svoje mnenje. To labko store največ brez vsake nevarnosti. Socijalistični delavci so že tako dobro organizovani, da skoro ni misliti, da bi kak tovarnar si upal pritiskati na svoje delavce. Pritisk je le še nekoliko mogoč od klerikalne strani na hlapce, toda tudi tukaj dolgo ne pojde. Pomisliti je, da je kmetom tako težavno za posle, da hlapca ne bode podil od

kmetije, če je socijalni demokrat. Posebno če se na deželi socijalizem bolje razširi, potem ne bode mogoč noben tak vpliv.

Do prihodnjih volitev se bo socijalna demokracija še bolje organizovala in vsak vpliv na socijalistične delavce bodisi že s prigovarjanjem ali pretenjem bode tedaj povse brez uspeha. Socijalna demokracija postaja sila, s katero bodo prisiljene računati vse politične stranke. Ta stranka deluje, v tem ko druge stranke to le bolj mirno gledajo. Celozares odločne meščanske stranke, kakor nemški nacionalci, krščanski socijalisti i. t. d. se ne morejo meriti s socijalno demokracijo, posebno, kar se tiče organizacijskega duha. Tudi pri nas se to že opaža.

Socijalna demokratska organizacija pa ne bode le varovala lastnih somišljenikov, temveč bode tudi močno pritiskala na volilce drugih strank. S češkega prihajajo vedno poročila o socijalno-demokratskih zmagah. Celozares v mestih in kmetskih občinah, kjer ni ravno tako veliko delavcev zmaga socijalistična stranka. Človek bi se čudil, kako je to mogoče. Socijalistov ne volijo samo delavci, temveč tudi ljudje, ki ne pripadajo proletarjatu, manjši gostilničarji, branjevci, kramarji. In vsi ti ljudje v srcu niso socijalisti, toda socijaliste volijo, ker vedo, da drugače organizovana socijalna demokracija začne agitacijo proti njih podjetjem. Vsled pritiska socijalističnih delavcev so že trpela večja podjetja, kako se pa jim hočejo ustavljati mali obrtniki. To pa vsi ti mali obrtniki in trgovci vedo, da se jim od neorganizovanih meščanov ni ničesa bati. Naj volijo tudi socijaliste, vendar ne zgube meščanskih odjemalcev. Javna volilna pravica se je hotela porabiti za orožje proti socijalni demokraciji, a sedaj se pa kaže, da so ji s tem le dali mogočno orožje v roke. Kmalu se bode povsod pokazala potreba, druge politične stranke varovati s tajno volilno pravico pred socijalisti, če hočemo, da volitve res pokažejo pravo ljudsko mnenje, in se mali obrtniki in trgovci, pristaši drugih strank ne bodo preganjali. Prej ali slej morajo vse stranke

z vlado vred priti do prepričanja, da so storile največjo napako, upeljavši javno volilno pravico.

Najhujše še se drži javne volilne pravice klerikalna stranka, katera se ima za svoje uspehe zahvaliti največ pritisku na volilce. Res da klerikalni agitatorji kličejo, da dajo toliko in toliko desetakov ali stotakov, ako se jim dokaže kak pritisk na volilce, a to nima nobenega pomena. Kdor se da ustrahovati od klerikalcev, kako bodo volil, tudi pozneje proti njim pričal ne bode. Jedino s tem klerikalci dokažejo, da ne pritiskajo na volilce, če se potegnejo za tajno volilno pravico, da se tak pritisk onemogoči. Sicer bodo pa tudi klerikalci se prepričali, da braneč javno volilno pravico, ne delajo toliko za se, kakor za svoje največje nasprotnike socijaliste.

Državnozbornske volitve.

Volitev v peti kuriji. Krajskega obrtnega društva odbor je v svoji seji dne 27. februarja soglasno sklenil, priporočati svojim članom in somišljenikom kot kandidata za peto kurijo za obrtni stan mnogo zaslužnega gosp. M. Kunca.

* * *

Imenik volilnih mož, katere priporoča narodni volilni odbor za državnozbornske volitve v 5. kuriji na dan 4. marca 1897:

Za I. volilni (šolski) okraj. Ta okraj obsega vse de'le mesta, kateri se nahajajo na desnem bregu Ljubljane od Špitalskih ulic do prisilne delavnice. V I. okraju volijo vsi volilci v mestni dvorani naslednje volilne močje: Arzelin Valentin, faktor, Prečne ulice št. 6; Dečman Anton, trgovec in hišni posestnik, Poljanska cesta št. 26; Gogola Ivan, c. kr. notar, Križevniški trg št. 7; Lovšin Franjo, črevljar, Poljanska cesta št. 17; Predović Elija, trgovec in hišni posestnik, Poljanski trg št. 5; Schlegel Edward, podkovski učitelj, Poljanska cesta št. 63; Skale Pavel, živinozdravnik, Mesarska cesta št. 1; dr.

LISTEK.

Apolo in Hefajst.

Spisal Janus.

Poetični bog Apolo je zložil dolg epos, ki je popisoval slavna dejanja mogočnih Olimpičianov, ter poprosil Zena, gospodarja vseh bogov in ljudij, naj bi mu dovolil čitati to epopejo pred zbranim ljudstvom nebotičnega Olimpa.

Zen, ki je bil slovit mecen vsega lepega, zlasti pa lepega ženstva, ni cderkel prošnje Apolu. Ne, še z velikim veseljem je pozdravil lepo namero boga pesništva.

Že teden dni so visele na zlatih stebrih in srebrnih drevesih nebes dolgi in obširni lepaki iz svile in baržuna, ki so naznanjali Apolovo čtivo, ki bode ob zori petega dne večno jasnega meseca maja v blaženem letu 1000 pr. Kr. po štetji milijih zemljanov. Gruče in skupine mladih in cvetočih boginj in bogov so postajale pred naznanili. Občudovali so drznost Apolonovo in milost Zenovo ter se divili umetnosti nebeškega tiskarja, ki je že v tistem času daleko nadkriljevala v se sedanje slovenske tiskarne.

Že dve uri in pol so se zbirali danes že penzionirani bogovi v lesketajoči se dvorani divne Zene nove palače, težko in željno pričakujoči nastop Apolonov. Radi so namreč čuli brenkanje njegove

lre in uspavajoče sladko izgovarjanje njegovih verzov, ki so bili še gladkejši od Stritarjevih ali Funtkovih.

Na zlatih stolih ob zlatih mizah, na katerih se je vrstila ambrozija v zlatih skledicah z nektarjem v zlatih vrčih, so se polegli večni bogovi. Beloramna in prav moderno dekoltirana Hera je sedla poleg svojega moža Zena, koncem mize takoj pri odru, k njej modra in bojevita Atena; dalje je prišla mesečna lovka Artemida, deviška sestra pesnikova in ljubezoiva in večnozapeljiva Afrodita v kostumu à la mati človeštva, gospa Adamova. Prišel je celo mrki Had s svojo nežno ženico, romantično odpeljano Persefona; pripeljal je Dionizij Bahantinja v toaleti à la Barrisson in z njimi neparfimiranega Sstira, mizife in haritinja; celo bog spanja Morfej je dremal po navadi na zeleni trati, deleč sladko lenobo nebeščanom in zemljanom. Takrat, pravijo, ni nihče prominol na grešni zemlji; nikogar niso ubili, vojske so nehale, ljudje se niso sovražili, niti ljubili; takrat je bilo vse mrtvo brez življenja, pusto in filistersko dolgočasno.

In bogovi so flirtovali in koketovali vse prek, pili nektar in se res 'božanstveno' zabavali, ngibajoči o čem bo pač zapel Apolo. Afrodita pa je ponosno stopala od znanca do znanca, šepetajoča zaljubljene besede v uho mladim in starim nebeščakom in nebeščancem, v svešti si, Apolo je zložil dolg

slavospev ljubezni, katere zaščitnica in negotateljica je — ona.

Tik za vrata je sedel na stolček, katerega je prinesel sabo, črni in umazani kovač Hefajst. Bogovi mu niso dovolili, da bi sedel na zlate stole pri njihovih dišavih mizah, bojé se, da onečisti njihovo snežno polt in zbrise stolom zlati lesk. Le sém ter tjà se ga je usmilila katera boginj in mu ponudila košček ambrozije in požirek nektarja, češ, kaj bomo zatirali nesrečneža, ki je po svojem poklicu itak navezan na osrče goreče Etne na samotnem otoku! Ali vkljub tolikemu preziranju je želel Hefajst, da sliši i on opajajoče verze iz medenih ust Apolonih, njegova želja je bila veliko večja, kakor sovraštvo in osvetoželjnost, katero mu je vsled zaničevanja tovarišev vzniklo v prešernem srcu. To pa le vsled tega, ker je Hefajst tedaj poleg trdih strel koval tudi trde verze in se je hotel — naj velja, kar hoče, — povzdigniti od črnega kovača v imenitnega boga pesnij, ljubljence vseh mladih in starih nebeščank. Kovač Hefajst je bil torej prav tak nesrečnik, kakor v Slovencih marsikak pesnik in pisatelj!

Hefajst je torej mirno čepel za vrati, prekrižal si junaški roki in potuhnjeno zrl na zlata tla, zapuščen od vseh, celo od svoje žene Attrodite, ki se je tedaj baš sila zanimala za generala Marta...

In Zen se dvigne ter prične z mogočnim glasom: „Nebeščani! Apolo se je ponižal pred moj visok

Tavčar Ivan, odvetnik in hišni posestnik, Breg št. 8.

Za II. volilni (šentjakovski) okraj: Ta okraj obsega vse dele mesta od Špitalskih ulic počeni, ki leže na desnem bregu Ljubljane. V II. okraju volijo volilci z začetnimi črkami A do L v šolski sobi št. 16. c. kr. strokovnih šol; volilci z začetnimi črkami M do Ž v pritlični sobi na desni strani vhoda v Virantovi hiši naslednje volilne može: Golob Alojzij, knjigovodja, Rimska cesta št. 6; Godec Ivan, pekovski mojster in hišni posestnik, Florijanske ulice št. 21; Klein Anton, tiskar in hišni posestnik, Špitalske ulice št. 5; Kolar Jožef, nožar in trgovec, Gradišče št. 16; Kozamernik Gregor, čevljarški mojster, Rožne ulice št. 9; Kreč Fran, krojaški mojster, Židovske ulice št. 8; Mandl Jožef, c. kr. oficijal, Stari trg št. 28; Perko Fran, slikarski mojster, Florijanske ulice št. 32; Primožič Josip, mizar, Tržaška cesta št. 12; Šafec Ferdo, kolarski mojster, Gradišče št. 8; Terdan Ivan, slikar, Križevniške ulice št. 9; Zabukovec Jakob, c. kr. računski nadsvetnik v p., Dunajska cesta št. 15; Zalaznik Jakob, pekovski mojster, Stari trg št. 21.

Za III. volilni (dvorski) okraj: Ta okraj obsega vse dele mesta na levem bregu Ljubljane, ki se nahajajo proti jugu po črti ulic od frančiškanskega mostu čez Marijin trg, Prešernove (Slonove) ulice, Fran Josipovo cesto in Lattermannov drevored. V III. okraju volijo volilci z začetnimi črkami A do G v šolski sobi I.a; volilci z začetnimi črkami H do L v šolski sobi II. b v mestni ljudski šoli na Zojzovi cesti; volilci z začetnimi črkami M do R v telovadnici velike realne in volilci z začetnimi črkami S do Ž v letnem salonu hotela „pri Malču“ naslednje volilne može: Bonač Ivan, knjigovez, Grad šče št. 16; Dimnik Jakob, mestni učitelj, Šubiceve ulice št. 3; Drnovšek Ivan, mizarski mojster, Cerkevne ulice št. 21; Fajdiga Jakob, mizarski mojster, Slonove ulice št. 50; Golob Andrej, čevljarški mojster, Gradišče št. 12; Hauptmann Josip, privatni uradnik, Šubiceve ulice št. 3; Jesenko Dragotin, privatni uradnik, Cerkevne ulice št. 21; Kandare Fran, notarski uradnik, Križevniški trg št. 7; Kirbisch Rudolf, sladščičar in hišni posestnik, Kongresni trg št. 8; Kuhar Josip, blagajnik banke „Slavije“, Ozke ulice št. 4; Lavrenčič Josip, blagajnik m. užit. zakupa, Dunajska cesta št. 25; Majnik Gregor, restavratör v „Narod. domu“; Nachtigall Valentin, natakar, Kongresni trg št. 7; Primožič Martin, mizarski mojster, Tržaška cesta št. 12; Perdan Fran, gledališki igralec, Kongresni trg št. 7; Selan Jurij, gostilničar, Križevniške ulice št. 4; Vidmajer Vojteh, zavarovalni uradnik, Križevniške ulice št. 9; Žitnik Jernej, čevljarški mojster in hišni posestnik, Kongresni trg št. 3.

Za IV. volilni (kolodvorski) okraj: Ta okraj obsega vse dele na levem bregu Ljubljane, ki se nahajajo proti severu po črti ulic od frančiškanskega mostu čez Marijin trg, Prešernove

presto in me poprašal, bi mi li ne smel pred Vami čitati otroka svojega milega in blagega duha? — Dovolil sem mu, ker veste, da pospešujem rad domačo literaturo, in Vas sklical v ta svoj tram. Poslušajtega torej in se divite krasoti njegovega umotvora in ploskajte mu pohvalo! — Ti pa, sinko moj, prični in zabavaj nas s svojim medenim glasom in granitnimi stihii!

In rad mrtvo zemljo je zagrmelo po azurno jasnem nebu pri teh besedah vladarja nebes in zemlje.

Kodrolasi Apolo pa je vstal in jel čitati jsko moderna epos od stvarjenja sveta in od veličanstva Zenovega, ki je bil skoro tako dolg, kakor slavni epos „Knez Ljudovit“, katerega je zagrešil lani Anton Hribar...

Daše bogov pa so se mej čitanjem Apolona vzdradostile; pozabili so vse skrbi in muke svojega nebeškega življenja, srca so se jim topila v blaženstvu in oči se jim solzile od same krasote Apolovega speva.

Ko je pa Apolo završil, je bilo že pozno; nebeščani so bili tisti dan celo pozabili na svoje dnevne opravke in obležali za mizami ob prijetnih Apolonovih glasih. — Tedaj so pa buknili vsi, v skoro tako „homeričen“ aplavz in tako gromovit „Živel! Slava!“ kakor so vikali dunajski Slovenci, ko je čitala Pavlina Pajkova svoje „Aforizme“...

(Konec prib.)

(Slonove) ulice, Fran Josipovo cesto in Lattermannov drevored. V IV. okraju volijo volilci z začetnimi črkami A do G v šolski sobi III. a; volilci z začetnimi črkami H do L v šolski sobi III. b mestne ljudske šole v Komenskega ulicah; volilci z začetnimi črkami M do R v dvorani „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“ v Komenskega ulicah; volilci z začetnimi črkami S do Ž v dvorani Hafaerjeve pivovarne na Sv. Petra cesti naslednje volilne može: Belič Ivan, gostilničar in posestnik, Dunajska cesta št. 10; Binder Karol, mizarski mojster in hišni posestnik, Slomškove ulice št. 12; Blasch Fran, meščan, Dunajska cesta št. 14; Carli Jernej, čevljarški mojster, Delavska hiša št. 1; Kozak Milan, mesar in hišni posestnik, Sv. Petra cesta št. 64; Kosjek Ivan, računski oficijal, Kolodvorske ulice št. 34; Lemček Alojzij, kleparski mojster, Sv. Petra cesta št. 21; Mally Fran, tovarnar in hišni posestnik, Sv. Petra cesta št. 38; Pauer Friderik, trgovec in hišni posestnik, Sv. Petra cesta št. 50; Pokorn Vincencij, gostilničar, Radeckega cesta št. 2; Rohman Viktor, trgovec, Sv. Petra cesta št. 30; Supančič Ivan, hišni posestnik, Radeckega cesta št. 9; Turk Josip, trgovec in posestnik, Radeckega cesta št. 3; Valentinčič Ignacij, hišni posestnik, Sv. Petra cesta št. 73; Verbovec Ivan, dimnikarski mojster in hišni posestnik, Sv. Petra cesta št. 52.

Za V. volilni okraj (predkraj): Ta okraj obsega Črno Vas, Hauptmanno, Hradeckega Vas, Ilovico, Karolinsko zemljo in Kurjo Vas. V V. okraju volijo vsi volilci v šoli na Barju naslednje volilne može: Likar Janko, nadučitelj, Karolinska zemlja št. 28; Kramar Fran, gostilničar in posestnik, Dolenjska cesta št. 6; Vidmar Matevž, hišni posestnik, Črna Vas št. 21.

Za VI. volilni okraj (Vodmat): V VI. okraju volijo vsi volilci v šoli pri Sv. Petru v Ljubljani naslednje volilne može: Bremc Franc, ključarski mojster in hišni posestnik, Vodmat št. 95; Schmelzer Bertram, stolar in hišni posestnik, Vodmat št. 59.

* * *

V Dolu je bila dne 25. t. m. volitev. Župnik Franc Came je že dolgo poprej nagovarjal volilce, naj volijo klerikalno in jim obljubil pijače, če volijo z njim. Dan pred volitvijo je župan hodil po hišah in nagovarjal posestnike, naj volijo župnika, na dan volitve pa je poslal svojega sina, da je hodil po hišah in lovil volilce za župnika. Tako se je zgodilo, da so tudi sicer nekateri pristaši narodne stranke volili župnika. Na volišče sta prišli obe stranki, a ker se je videlo, da so nekaterniki odpadli, mnogi da niso bili vpisani v imenik volilcev, so narodnjaki zapustili volišče. Po volitvi šli so klerikalci v Biričevo v Pirnatovo krčmo, kamor se je pripeljal tudi župnik. Seveda je župnik ostal mož beseda. Pijače je bilo dosti. Končno badi omenjeno, da je bilo doslej pri vseh cerkvah klicano, kdaj je imenik volilcev razgrnjen na vpogled. Zdaj se to ni zgodilo. Mislimo, da nalašč ne.

* * *

Iz Radovljice se nam poroča, da je ondu in Pred Trgom v kljub strastni agitaciji od strani klerikalcev in socijalne stranke v peti kuriji sijajno zmaga narodna stranka.

* * *

Iz Lukovice se nam poroča: Vzlic strastni agitaciji gospoda beneficijata v Št. Vidu, kateri je pretečeno nedeljo pri službi božji razleco, ko je priporočal klerikalne kandidate, z prstom pokazal nanja in imenoval dva klerikalca, z besedo: ta dva namreč Jožefa Raka in Gašparja Kotnika volite, Zagrali so pri volitvi, in sicer v Prevojah v obeh skupinah po jednu mož narodne stranke in v Lukovici v selski občini mož narodne stranke, v peti kuriji pa socijalni demokrat.

* * *

Iz Dobropolj smo prejeli naslednji dopis: Dopisnik v 45. št. „Slovenca“ iz Dobropolj se je z vso sveto jezo zagnal v mojo malenkostno osebo. Jezi ga, da si upa njegovi stranki kdo očitati grehe. Toda, počasi Francelj, morebiti se tudi vi še upehate. Da ima zadruga svojo stranko, to je res. Kdor ni vpisan, je „liberalec“. Poglejte, kako lepo skrbi za svoje ude kmetijska družba; ona ni politično, ampak gospodarsko društvo. Pri vaši kmet. zadrugi pa, kdor ne voli od vas nasvetovanih mož, ne dobi ničesar več v zadrugi. Tako se je na dan volitve izrazil vaš adjutant gosp. Kerže, torej hočete imeti gotovo lastno stranko. Ni me nič jezilo,

da je bilo izpostavljeno Najsvetejše, vas je pa gotovo bolj peklo, ker ste v Rob bežali. Morda ste mislili, da tam ne bo izpostavljeno, ker je gosp. župnik umrl. Tudi gosp. kapelan greje lahko brez mojega dovoljenja, kamor jim je drago. Razumem, da vam ni po volji, da so za V. kurijo izvoljeni možje, kateri tako vestno spolajujejo svoje občinske dolžnosti še skoro 18 let in žive v lepi jedinstvi s svojimi občani. Dokler ni bilo vas v našo sredo, je bilo vse v redu, vi pa ste pozabili besede Gospodove „Mir boji mej vami“ in delate razpor, ki je narodu že mnogo škodoval. Ali ne veste, da so vas ravno ti možje, ki pravite, da se jim stoli majejo, postavili na ta stol, na katerem sedite, ali ne veste, da bi ga vam bili kaj lahko izpodmaknili, ko bi hoteli. Pregovor pravi, da se dobrota z nehvaležnostjo plačuje. Tako delate tudi vi, France. Da ste njih imena ovekovečili, to je častno. Le ko bi bili imena vaših mož ovekovečili, ki jih izven domače vasi nihče ne pozna, bi bilo smešno. Zdaj pa roko na srce in z resnico na dan. Še bolj se moramo čuditi vaši res neizmerni predrznosti, s katero ste na volilnih shodih slepili nevedno ljudstvo. Ali niste rekli, da ima stranka, ki se druži z velikolaškimi škricarji, to je narodna, ali po vaše „liberalna“ stranka, za kandidata možakrojača, ki je bil že 8 let zavoljo hudodelstva velezdaje zaprt? Ali ni to nesramna laž in obrekovanje? Ali ne jemljete s tem čast poštnim možem? Drugi dan po volilnem shodu sem šel po vasi. Neka žena mi pravi: „Nikar ne volite tacega, ki je bil že osem let zaprt!“ Saj ne bomo, ampak tacega, ki je že bil obešen, pa se je bil štrik strgal in zdaj še živi,“ ji odgovorim. Slišali smo tudi dobro razjarjene klice vaših volilcev, ki so klobuke ob tla metali ter kričali: „To je prekleta zvijača hudičeva,“ tako da se je gosp. okr. komisar čudil taki neotesanosti. Delali ste pritožbo, pa je bila častno odklonjena, in ali niste kričali, „pri prihodu njih volitvah bode pa gotovo še bolje?“ Svetoval bi vam, da se bolj zanimate za svoje reči nego za moje plenkače in puntahe. Pustite tudi ubogega trpina v politiko, kajti vi in vaš novi poslanec ne boste za delavske stanove nič storili, kar z bičem boste stali za nami, da ne bo smel nobeden nič razvedrila imeti, ampak kar zmeraj delati. Sicer ste pa tudi vi zamenjali pero z litrom in vago ter s tem pokazali svoj značaj! Da se zopet vidiva pri Filipih! — Spičkov Tone, tesar.

* * *

Iz Istre nam pišejo: Krasna ilustracija naših razmer so volitve, katere so se vršile dne 23. m. m. v Labinu za peto kurijo. Tam je bilo vpisanih v volilne listine 1200 volilcev. Od teh jih stanuje okoli 400 v mestu Labin, drugih 800 jih pa prebiva v ostalih davčnih občinah ter so brez izjeme vsi Hrvatje po narodnosti. Dosedaj se niso ti seljaki prav nič brigali za javne reči ter so fatalistično hlapčevali labinski gospodi, ki je z njimi počenjala, kakor jo je bilo volja. Ali slednjič so odprli oči tudi ti trpini. Posebno je nastalo med njimi preživahno gibanje po volilnem shodu, kateri smo pred kratkim priredili v Šumbregu. Italijani v Labinu so ta preobrat presenečeno opazovali in slednjič uvidili, da jim preti od te strani nevarnost. Posebno v velike skrbi jih je spravila brzojavka deželnega glavarja Campitelli-ja, s katero jih je rotill, naj za božjo voljo branijo lahonsko trdnjavo, kajti od zmage v Labinu je odvisen končni uspeh volitve v V. kuriji. Toraj, kaj storiti? Ne preostaje drugo, nego vporabiti Bertoli-jevi recept, po katerem ni nobeno sredstvo preslabo, nobeno prepodlo, kadar se gre za to, da se Hrvate v Istri zatira. Tega na občnem zboru italijanskega istrskega političnega društva v Malem Lošinjju soglasno odobrenega sredstva so se poprijeli gospodje v Labinu, njega so se poprijeli tudi nekateri člani volilne komisije. Volilne liste so vsled oblastvenih naredeb sestavljene v abecednem redu in akoravno zakon v tem pogledu ne predpisuje nič določenega, vendar je bila dosedaj povsod navada, da so se volilci po tem abecednem redu klicali ter v istem redu pristopali k volitvi. Oni pa, ki so zakasnili ter se niso na prvi oklic oglasili, pristopili so k volitvi pri drugem klicanju, ki se je istotako vršilo po alfabetičnem redu. V Labinu so pa to napravili drugače. Volili so namreč najprej oni, ki so prvi prišli v volilno dvorano. Zaradi tega so pa takoj iz početka nagnetili v dvorano same labinske Italijane, pa ne samo one, ki

Dalje v prilogi.

so imeli pravico glasovati, nego še drugih, da se je dvorana do zadnjega kotička natlačila. Bilo je notri vse polno agitatorjev iz drugih občin in celo vse polno otročarije, samo zato, da bi v dvorani za naše može ne bilo mesta. In naši so prišli, in v kakem številu so prišli ti naši trpini! Nad 700 jih je prišlo! Prišlo je z jedno besedo vse, staro in mlado in ako niso mogli hoditi, prijahali so na konjih, na oslih, pripeljali se na voze in to po tri do štiri ure daleč! Vsi ti bi pa kakor jeden mož glasovali za volilne može, ki bi volili dr. Laginjo za poslanca. Ali Labinci so jih vzprejeli in kako! Od vseh strani rjojenje, suvanje in psovanje. Iz vseh oken pretenje, klicalo se je celo: „Vlino vrelega olja nanje, kakor so to nekaj delali v Milanu.“ Nekateri gostilne so bile zaprte, niti kruha ni bilo za naše ljudi v Labinu dobiti. Kočijažu, ki je pripeljal nekaj naših ljudij v Labin, niso pustili konja v hlev; mož je moral iz mesta ter držati ves dan pod milim nebom konja in voz. Ali najbolje je pa to! Lahonska druhal je obkolila volilne lokale ter zaprečila tako pristop našim ljudem v volilno dvorano. Dvakrat se je posrečilo nekaterim našim, da so prišli v dvorano ali vsakokrat bili so zopet potisnjeni iz nje. Pretenja, surovega psovanja ni bilo ne konca ne kraja in zabliskali so celo v protivniških rokah noži! Kaj torej početi? Med tem se je pa leno vršila volitev. Vsak ud komisije je imel pred seboj steklenico, napolnjeno s konjakom. Zategovanje volitve je bilo očitno. Dopoludne volilo je komaj sto laških, našemu ni bilo mogoče nobenemu pristopiti. Ko se je nekdo od našega volilnega odbora pritožil volilnemu komisarju, je ta konečno izjavil, da pridejo tudi naši ljudje na vrsto ali šele ob 6. uri zvečer. Mestece Labin je pravo gnezdo, zidano v jako starodavnih časih. Hiše so ob obronku hriba gosto skupaj stlačene. Med njimi se vijejo ozke, temne ulice, v katerih se ljudje — srečajoč se — komaj drug drugemu ogniti zamorejo. Čitatelj se lahko misli, kaj bi se iz vseh teh skrivališč, ko bi nastala tema, počenjalo proti našim ljudem. Kolovodje naše stranke so, uvidevši vse to in ne hoteč v veliko nevarnost postaviti življenja tolikih naših ljudij, sklenili, in corpore protestujé brzojavno pri ministerskem predsedniku, zapustili volilno polje. To je pristna slika naših razmer, to je volilna svoboda. Pa vse to je bilo lahko predvideti. Naša deželna vlada je dobila z Dunaja nalog, da napravi volilne odseke — z ozirom na obedve narodnosti v Istri. Zato se je zahtevalo, naj se davčne občine, ki so blizu Labina oddele od mesta in mesto naj bi volilo zase. Deželna vlada v Trstu imela je za vse naše želje gluha ušesa, ni pa imela taka glede Italijanov. Njim se je vsaka želja izpolnila. Odseki so se ustanavljali, kakor so oni hoteli, samo da bi se nam odvzelo čim več volilnih mož. Pa vse to v prilog italijanskega kandidata, ki je na občnem zboru italijanskega političnega društva v Lošnju glasno in jasno povedal, da istrski Italijani z Dunaja ničesar ne pričakujejo, da se je pa boriti z vso odločnostjo, porabivši vsa poštena in nepoštena sredstva, jedino za to: da se dokaže italijanski stoletni značaj Istre!

Štajersko liberalno veleposestvo je izdalo svoj volilni oklic, v katerem naglašja, da se hoče trdno držati sedanje ustave, ker vidi v centralizmu glavni pogoj za moč naše države. Liberalno veleposestvo priznava odlično mesto nemškemu narodu mej narodi naše države in zgodovinsko ter kulturno pravico, da ima nemščina večjo veljavo kot posredvalka kulture in jamstvo za jedinstvo države. Mladočeško veleposestvo je za ohranjanje svobode oseb in za razširjenje volilne pravice, kolikor se to ujema z narodnimi razmerami in kulturnimi razlikami. Veleposestvo se bode brigalo za napredek obrta, industrije, trgovine, zlasti pa poljedelstva, obsoja pa tiste tendence, ki pod plaščem socialne reforme hujskajo stan zoper stan. Obnovljenje pogodbe z Ogersko je državna potreba, a vender bode pač gledati, da se pri tem varujejo koristi avstrijske industrije in kmetijstva in da se primerno določi donesek obeh državnih polovic k skupnim državnim stroškom. Štajersko liberalno veleposestvo hoče vzajemno postopati z ustavovernim veleposestvom drugih dežel in drugimi nemškimi naprednimi strankami. Proti vladi bode pa svoje postopanje tako uravnalo, kolikor se bode ozirala zakonodaja in uprava na njega politična načela. Štajersko veleposestvo se bode zvesto držalo nemškega mišljenja,

upiralo reakciji, izogibalo se pa tudi vsakega radikalizma. — Ta oklic pač kaže, da nemški liberalci vedno jednaki ostanejo, nič se niso naučili pa tudi ničesar pozabili.

V praških predkrajih so bili izgredi pri volitvah. V Žitkovu so nekega občinskega uradnika na ulici socialisti pretepli. V Vršovicah so pa socialisti druge volilce kamnjali. V Klatovu je voljenih deset socialistov in dvanajst Mladočehov.

V Břeslavi na Moravskem je voljenih 12 socialističnih volilnih mož, v Schönbergu 21, v Novem mestu 10.

V Drohobiczu v Galiciji so volitve volilnih mož ugodno za socialiste izpale. V husjatskem okraju so bili pri volitvah volilnih mož v več krajih veliki neredi. Žandarmerija morala je delati red. Več ljudij so zaprli.

V Czacichowu v stanislavskem okraju je pri volitvi volilnih mož prišlo do pretepa. Volilni komisar je moral zbežati, drugače bi ga bili razdraženi kmetje ubili. Žandarmerija je morala rabiti orožje. Jeden kmet je ubit, pet pa težko ranjenih. Tudi v drugih krajih so bili radi volilnega reda nemiri.

V Balisah so kmetje opazili, da se pri volitvah vse pravilno ne vrši. Napali so volilnega komisarja, vzeli so mu volilne akte. Komisar je bežal v šolo, kateri so kmetje pobili okna. Prenočil je komisar pri učitelju in drugi dan zjutraj preoblečen pobegnil.

V Wihtorowu je bil tudi pri volitvah pretep. Na volilce kmetske stranke streljali so žandarji. V Czernigowu so kmetje preprečili s silo volitev. Drugi dan so prišli žandarji in hoteli več kmetov zapreti. Kmetje so se ustavili. Začel se je hud boj. Kmeta Stacinka so žandarji ustrelili, več drugih pa težko ranili.

Deželni zbor.

(XII. seja dne 27. februarja.)

(Konec.)

Posl. dr. Tavčar poroča o samostalnem predlogu posl. dr. Majarona o ustanovitvi občinskih posredovalnih uradov ali mirovni sodišč in predlaga, naj se naroči dež. odboru: 1) Vse občine opoziriti na dež. zakon z dne 11. maja 1873. št. 24. dež. zak. in jih s poljudno pisanim navodom vapodbuditi k ustanovitvi obč. posredovalnih uradov; 2) prirediti obrazce za uradno knjigo prijav in obravnav in druge pri poslovanju posredovalnega urada potrebne tiskovine ter za vse to pridobi založnika; 3.) vsako občino pozvati, da izreče mnenje, je li potrebno ali koristno ustanoviti tak urad; 4) poizvedeti po drugih kronovinah, kako so se ondu obnesla obligatorno vpeljana občinska mirovna sodišča in 5.) v prihodnjem zasedanju poročati o dognanih poizvedbah ter staviti glede občinskih posredovalnih uradov primerne nasvete. — Sprejeto.

Posl. Povše poroča o prošnji prebivalcev vasi Hauptmanca na ljubljanskem barju za uravno struge Ižce in za pričetek osuševanju barja in predlaga, naj se odstopi dež. odboru s priporočilom, naj uvažuje, bi li ne kazalo kupiti stroja za čiščenje struge. — Sprejeto.

Posl. vitez Langer poroča o § 3. B. letnega poročila dež. odbora „agrarne razmere“ in nasvetuje resolucijo glede podpiranja posojilnic, katero pa umakne, ko mu pojasni posl. Murnik, da pride te dni pred zbornico poročilo dež. odbora o tej stvari v zmislu svoječasnega sklepa dež. zbora. Poročilo se vzame odobruje na znanje in vzprejme se resolucija, s katero se dež. odboru naroča, naj v prihodnjem zasedanju predloži temeljito poročilo o poizvedbah glede ustanovitve deželne hipotečne banke.

Posl. Jelovšek poroča o § 5. letnega poročila dež. odbora „občinske reči“ in nasvetuje, naj se odobri.

Posl. Lenkh utemeljuje resolucijo, s katero se naroča dež. odboru, naj v prihodnjem zasedanju nasvetuje, kako bi se dale posredovanjem enkēt preiskati gospodarske razmere v raznih občinah.

Zbornica odobri poročilo in vzprejme resolucijo.

Posl. Murnik poroča o raznih prošnjah za podpore in nasvetuje, naj se dovoli: Dijaškemu podpornemu društvu na visoki kmetijski šoli dunajski 30 gld., društvu za deška ročna dela na Dunaju 25 gld., društvu gospej krščanske ljubezni

v Ljubljani po 100 gld. za l. 1897., 1898. in 1899.; društvu za varstvo avstrijske vinoreje 30 gld., ostale prošnje pa naj se odstopijo dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Globočnik poroča o projektu glede gradnje nove okr. ceste od Sumke do Hinj oziroma do Lazine in predlaga, naj se vrne dež. odboru, da o njem novič poroča v prihodnjem zasedanju.

Po kratki razpravi, v katero posežeta posl. dr. Žitnik in deželni predsednik baron Hein vzprejme zbornica odsekov predlog.

Posl. Lenarčič poroča o letnem poročilu dež. odbora in sicer o § 3., A. „deželna kultura“ in priporoča, naj zbornica poročilo odobri.

Posl. Višnikar pojasnjuje vodne razmere v kočevskih in ribniških kotlinah, posebno poplavljenje polja nad Ribnico, pri Dolenji Vasi, Rakitnici in v Loškem Potoku (Travniki), navaja dosedanja dela v kočevskem okraju in kanal pri Žlebiču ter predlaga resolucijo: Deželnemu odboru se naroča, potrebno ukreniti, da se za odvajanje poplavnih voda v kočevskih in ribniških kotlinah pričeta dela nadaljujejo, osobito, da se iztrebijo in zavarujejo rupe pri Goriči Vasi, Dolenji Vasi, Rakitnica in v Loškem Potoku, in da radi državnega prispevka v to svrhu stopi v dogovor s c. kr. vlado.

Posl. Pakiz podpira Višnikarjevo resolucijo.

Posl. Lavrenčič opozarja na nujnost regulacije vipavskih voda in prosi, naj dež. odbor že v prihodnjem zasedanju stavi primerne predloge, zajedno zagotavlja, da bodo Vipavci drage volje in po mogočnosti prispevali za to stvar.

Posl. Zelen govori o regulaciji Pivke, na kar ga dež. glavar Detela opozori, da stvar sploh ne spada v to razpravo.

Posl. Hribar omenja prošnje posestnikov na Hauptmanci, s katero se je dež. zbor danes bavil, in pravi, da je iz prošnje razvidno, kako posestniki težko pričakujejo osušenja barja. Osušenja barja je že prava merska kača. Vprašanje se zavlačuje že desetletja, a še vedno ni rešeno. Po dolgih razpravah je dež. zbor l. 1889. končno vzprejel zadevni zakon, po katerem naj bi za osuševanje barja prispevala vlada 50%, Barjani 28%, dežela 12%, in mesto ljubljansko 10%. Ali dež. zbor je le obračal, obrnila je pa vlada. Dotični zakon ni zadobil sankcije, nego odredilo se je, da se morajo najprej vršiti vodopravne obravnave. Te so dosti dolgo trajale. Končno je okrajno glavarstvo izreklo, da je osušenje dopustno. Z razsodilom okr. glavarstva je vlada nekaterim strankam priznala dosti več pravic, kakor jim je šlo, a samo stranke niso bile zadovoljne, nego so mislile, da jim gre še več pravic. Te stranke so vložile prizive zoper razsodbo okr. glavarstva in tu se je zgodilo nekaj, česar bi nihče ne bil pričakoval. Po § 57. vodnega zakona ima o prizivih v vodopravnih zadevah odločevati deželna vlada, a tega ni storila, nego vso stvar naložila močvirskemu odboru. Vlada je torej od močvirskega odbora nekaj zahtevala, česar bi nikakor ne smela zahtevati, toliko manj, ker močvirski odbor nikakor ne more biti popolnoma nepristransk, saj mu je pred vsem na tem, da se barje čim prej osuši, saj je sam interesovan. Vlada bi bila morala sama razsoditi o vloženi prizivih, bodisi tako ali tako. Mej drugim je močvirskemu odboru tudi naročila, da mora natančno dognati množino inundacijske vode. S tem je stvar odložena za več let, kajti če hoče močvirski odbor dognati množino inundacijske vode, mora to opazovati več let, vsaj 5 let, če ne celo 10. Vse kaže, da je hotela na ta način pokopati ta važni projekt. Zlasti ako se pomisli, da znameniti strokovnjaki, kateri so sodelovali pri projektu, niso zahtevali tega, kar zahteva sedaj dež. vlada, ki gotovo nima na razpolaganje takih mož, kakršni so prvotni strokovnjaki. Vlada je obljubila, da bo podpirala uravno vipavskih voda. Za to bi bilo potrebno 400.000 gld., za osušenje barja pa 1.375.000 gld. A kakšen efekt bi imeli ti podjetji! Ako se uravnava vipavske vode, rešilo bi se 400 hektarjev sveta, a z osušenjem ljubljanskega barja celih 16.000 hektarjev. V primeri z Vipavo bi se torej smelo izdati za osušenje ljubljanskega barja celih 10 milijonov gld.! Z ozirom na uspeh, kateri bi imelo osušenje, je preračunjeni trošek majhen in zato je vsako zavlačevanje uprav neodpusten greh. Posl. Lavrenčič je danes povedal, da bi Vipavci za uravno svojih voda radi „po mogočnosti“ prispevali. To se pravi prav malo ali nič. Barjani pa hočejo plačati celih 386.000 gld.!

Po preračunu Podhajskega dosegel bi se z osušenjem barja jako velik narodnogospodarski efekt, ker bi se vrednost sveta povišala skoro na tri milijone goldinarjev. Govornik pojasnjuje tudi, kakšnega pomena bi bilo osušenje za Ljubljano ter pozivlja vlado, naj vse formalitete čim prej dožene, da se začne s potrebnimi deli.

Dež. predsednik baron Hein se trudi opravičiti postopanje dež. vlade in zagovarja njene ukrepe ter zavrača kritiko posl. Hribarja kot ostro in nepravično, na kar mu odgovori posl. Hribar, da si zavaruje svobodo kritike.

Posl. Povše pojasnjuje zgodovino usušenja in želi, naj bi se kmalu dognale vodoppravne obravnave.

Na to se razprava pretrga in zaključijo deželni glavar sejo.

V Ljubljani, 2. marca.

Koroški deželni zbor je sklenil, da se na osebni dohodninski davek ne bode smela nobena deželna ali občinska priklada naložiti. Potem se je določil naraščajoči tarif doneskom za šolo od dedščin. Ta donesek bode se začel, če dedščina znaša najmanj 1000 gld., s 25 kr. od 100 gld. in bode naraščal do 2 gld. pri dedščinah nad 200.000 gld.

Mladočehi. V mladočeški stranki je že mnogo nezadovoljnosti s svojimi sedanji vodjami in z njih zmerno politiko. Te dni je mladočeški deželno zbor klub imel jako burno sejo. Poslanec Jindrich je tožil, da v letošnjem deželnozbornem zasedanju Čehi niso odločnejše nastopili. Mladočeška stranka je že zmernejša in pohlevnejša, kot so bili kdaj Staročehi. Potem je pa govornik grajal, da dr. Herold, Adamek in dr. Gregr zopet kandidirajo za državni zbor, ko so vendar deželni odborniki. Lani je bila stranka sklenila, da deželni odborniki ne smejo kandidovati za državni zbor. Vzlic temu jih je pa strankino vodstvo zopet za kandidate postavilo. Dr. Herold ni bil pri tej seji. Dr. Gregr in Adamek sta pa odšla, ko ju je Jindrich začel napadati, da zopet kandidirata. Poslanec Moravitz je pa zahteval pojasnil, zakaj Mladočehi prijenljivejše postopajo proti vladi. Sedaj to vedo le nekateri poslanci, drugi pa v temi tavajo. Narod ima pravico izvedeti, zakaj so Mladočehi zapustili opozicijo in se izneverili nimburškemu sklepu. Prebivalstvo je na Mladočehi že tako jezno, da bode naposled mladočeška stranka slabše končala kakor staročehi. Vlada še ni ničesa storila, a vendar jej Mladočehi strežejo. Pri tacih razmerah jej za Čehi ničesa storiti treba ni, ker jo tako radi podpirajo. Dr. Engel in Kaizl sta vlado zagovarjala. Prvi je rekel, da sedanja vlada s Čehi drugače ravna, kot je prejnjaja. Če je vlada uljudna, ne morejo z njo biti surovi. Kaj gotovega pa še ni obljubila in imajo zatorej Mladočehi popolnoma svobodno roko. Kaizl je govoril blizu v enakem smislu in izjavil misel, da se z Ogersko ugodnejše pogodba ne bode dala doseči — Jasnosti glede mladočeške politike ta seja ni prinesla.

Premeščenje škofijskega sedeža. Kraljevo-graški nadškof Brynich baje misli iz Kraljevega Gradca svoj sedež premestiti v Chradim. V Kraljevem Gradcu so ga baje že preveč žalili. Nedavno je neki češki radikalni list bil tožen, ker je tega škofa razžalil, a je bil pred porotniki jednoglasno oproščen, kar je škofa globoko užalilo. S škofijskim sedežem premesti se tudi deško in duhovsko sementišče. Nam se dozdeva, da je vse to le boljše prazno strašenje.

Krečansko vprašanje. Velevladi glede Krete nič prav ne vedo, kaj bi storile. Vidi se, da bi rade le stvar kako zavlekli. Za odločno postopanje proti Grški se dosedaj nič prav ne morejo odločiti. Kakor je neki angleški minister pojasnil, so velevladi bile pri Kaneji prisiljene streljati na Grke, ker niso hoteli zgubiti vse veljave. Ustaši bi sicer bili pridrli v mesto in izkrcane evropske pomorščake zapodili na ladije. Po nekem poročilu hočejo velevladi uničiti grške ladije pri Kreti, da potem, ko dovažanje živeža več ne bo mogoče, ustaše sesiradajo.

Žensko gibanje v Švici. Mej meščanskim ženstvom se je v Švici začelo močno gibanje za to, da bi ženske bile zastopane v nadzorovalnih odborih za ljudske in srednje šole. V Bernu je 400 žensk uložilo v tej stvari prošnjo na mestni zastop. V Bernu se je osnovalo posebno žensko društvo, ki se poganja za to, da se ženskam dovoli večji upliv na šolstvo. Oblastva baje niso ravno nasprotna temu

gibanju in nemogoče ni, da bodo v kratkem v šolskih svetih v Švici sedele tudi ženske.

Volilna reforma v Alzaciji. Alzacijski deželni zbor ima 58 članov. Štirindvajset jih volijo občinski zastopi, 34 pa okrajni zastopi. Alzaški poslanci so pa predlagali v državnem zboru, naj se uvede za alzaški deželni zbor občna volilna pravica. Vlada in tudi večina državnega zbora je proti temu predlogu. Po občni volilni pravici prišli bi v deželni zbor večinoma nasprotniki Nemcev, dočim ima se danji državni zbor nemštvo prijazno večino. Vsekako je označljivo za razmere v Alzaciji in Lotaringiji, da sedaj, ko sta ti dve deželi že 25 let pri Nemčiji, še večina prebivalstva teži k Franciji. Nemci si niso znali pridobiti naklonjenosti prebivalstva.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 28. februarja. „Dolenjski Sokol“ priredil je dne 20. m. m. svoj prvi družbinski večer. Veselica vrtila se je sijajno. Tambaraška zbor igra sta izborna pod vodstvom g. Ravniharja Broževo „Molitev mornarja“, v kateri je gđc. Regica Preatoni, igraje brač solo, dosegla velik uspeh in žela mnogo pohvale. Tudi za citre ubrani duet: „Pod kostanji“ igrali ste gđcni. Linca Umek in Matilda Mehora ter brata Sokola Jakše in Kenda, dasi skoraj improvizirano, vendar natančno in pohvalno. Občinstvo ploskalo je navdušeno milim, a v „Narodnem domu“ tujim glasom citer, ter s tem izrazilo željo, da bi se tudi ta vrsta glasb udomačila na našem odru. Najbolj smo pa hvaležni Sokolu, da je vabil v goste g. R. Inemanna, reži serja slovenskega gledališča. Novomeščani imamo tako neugodno zvezo s Ljubljano, da je malokate remu in redkokdaj prilika, udeležiti se gledaliških predstav. Razveselila nas je toraj že vest, da bode počastil naš oder najboljši igralec ljubljanskega gledališča in s burnim aplavzom in živio-klici pozdravili smo nastop umetnika. Gospod Inemann predstavljal je sicer samo „razne karakterje“ in francoskega eskamoterja, a izvršil je svojo nalogo tako umetniški, da bi ga celo naše drage, lahkoskoke gospodične vso noč poslušale in z veseljem žrtvovalale ples, od katerega so jih častite gardedame že proti jutru brez umiljenja kčile. Družbinski večer ni se samo posrečil in v ponos Sokola izvršil, ampak bil je tudi izvaudeo dobro obiskan. Mej drugimi udeležili so se veselice: Novomeški župan gosp. dr. Schegula, bivši starosta, podžupan g. dr. A. Poznik in deputacija požarne brambe. Mnogoštevilno občinstvo in novomeško izobraženstvo izjavilo je s svojo navzočnostjo, da je Sokol priljubljeno društvo, ter da so vse proti Sokolu iz nam sovražnega tabora naperjene agitacije, brezuspešne. In res, kdo ne bi se smejal gospodu, ki napada svoje uradnike: „Aber Herr . . . , wie können Sie zulassen, dass Ihre Tochter in der Citalica spielt“ No, kdo pa igra na vašem odru? Ne morebiti Vaše milostljive, ker nimate, razun jedae nobene gospodične, koja bi z veseljem obiskovala vaše veselice; sicer bi pač materam ne bilo treba groziti svojim hčeram: „Ako ne greš v kazino, ne pojdeš na Vodnikov ples . . . ne pojdeš na maskarado!“ Iz tega se vidi, kako nezmisljena je trditve ki se časih čuje, da je Sokol v naši itak slovenski metropoli nepotreben.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. marca

— (Deželni zbor kranjski) je v današnji seji rešil dolgo vrsto predlog in prošenj. Zanimiva razprava se je razvila pri poročilu o prošnji novomeškega županstva za pospeševanje zgradbe vodovoda v Novem mestu. V imenu finančnega odseka je poročal dr. Papež, kateri je stavil predlog, ki je imel namen, zavleči vso stvar. To sta konstatovala poslanca vitez Langer in dr. Tavčar in, pojasnjuj vso stvar, stavila vsak svoj predlog. Posl. vitez Langer je predlagal, naj se novomeški vodovod določi kot deželno podjetje s pogojem, da prispevata zanj država 40%, interesovane občine pa 30%. Dr. Tavčar je predlagal: Deželni zbor priznava nujno potrebo vodovoda za Novo mesto. Šmihel-Stopič ter izreka, da bo dežela to podjetje podpirala s 30% vseh stroškov in tudi s tem, da se izreče ali za deželno ali za tako podjetje, katero je podpirati iz občinskih sredstev, vse pa s pogojem, da prispeva država v zmyslu zakona z dne 30. junija 1884, šte. 116 d. z., vsaj s 40% vseh stroškov; dež. odboru se naroča, da prične v tem oziru razprave s c. kr. vlado in da predloži v bodočem zasedanju potrebni načrt zakona. V debato so posegli tudi dež. predsednik baron Hein in poslanca Povše in Pfeifer. Povšeta so besede, katere je bil izrekel dr. Tavčar na adresu klerikalne stranke, hudo spekle. Patetično je izjavil, da njegova stranka nima namena, zavleči vso stvar ter izrekel, da bo stranka njegova glasovala za predlog

dr. Tavčarja, če se vzprejme dostavek, da bo dežela prispevala 30% vseh stroškov, a le od najvišjega zneska 120.000 gld. Zoper ta predlog Povšetov sta se izrekla deželni predsednik baron Hein in dr. Tavčar. Pri glasovanju je bil najprej odklonjen Langerjev predlog, potem predlog dr. Tavčarja s Povšetovim dostavkom, za kateri so glasovali samo klerikalci, a vzprejet je bil predlog dr. Tavčarja brez Povšetovega dostavka. Zanj so glasovali narodni in veleposestniški poslanci, klerikalci izvemši Pfeiferja, pa proti njemu. Dognalo se je torej, da bode dežela prispevala za ta prepotrebni vodovod z 30% vseh stroškov, in da se bode gradil vsaj pod tistimi modelitetami, kakor se gradi vodovod semniško-črnomaljski. Ker ima deželni odbor nalogo, že v prihodnjem zasedanju predložiti načrt dotičnega zakona, je novomeški vodovod zagotovljen. — Prihodnja seja dež. zbora bo jutri. Na dnevnem redu je kot prva točka proračun dež. zaklada.

— (Občinski svet) imel bode v sredo, dne 3. marca ob 5. uri zvečer v mestni dvorani redno sejo. Ko bi se ta dan ne mogla rešiti vse točke dnevnega reda, nadaljevala se bode seja v petek, dne 5. marca t. l. ob 5. uri zvečer. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Mestnega magistrata poročilo o prošnji Rajmunda Andretta, da bi se v njegovej tovarni salam v Vodmatu opustilo ogledovanje mesa in pa, da bi se odvezal od plačevanja ogledne pristojbine. IV. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o volitvi dveh članov v komisijo za odmerjanje vojaške takse; 2. o določitvi občinskih svetovalcev, ki se imajo udeleževati naborne komisije; 3. o pogodbi, ki se ima skleniti mej mestno občino in deželnim odborom v zadevi triodstotnega državnega posojila; 4. o predlogih mestne hranilnice: a) da je prenarediti § 30. hranilničnih pravil tako, da se članom ravnateljstva določita dva namestnika; b) da je prenarediti, oziroma popolniti hranilnična pravila v smislu dopisa c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z dne 23. januarja 1897. l. št. 675 glede postopanja pri vlaganju in izplačevanju hranilnih vlog in obrestij nedoletnih otrok in varovancev; c) da se reši vprašanje gledé stalnega nameščenja hranilničnega uradnega osebja, izdadó določila o pravicah in dolžnostih tega osebja ter pokojninski pravilnik, da je določiti status uradnikov za hranilnico, namestiti stalnega pisarničnega ravnatelja in v to svrhu premeniti § 32. in vse drugo, to premembo tikajoče se paragrafe hranilničnih pravil in izvrševalnih določeb k tem pravilom. V. Finančnega odseka poročila: 1. o dopisu županovem o zadevi pogajanja o odkupu vojaškega oskrbovališča; 2. o dopisu županovem gledé prispevka za zidanje trnovske cerkve; 3. o prošnji društva „Oesterr. Milit. Veteranen-Vereine-Verband“ za prispevek k jubilejskeji ustanovi. VI. Stavbinskega odseka poročila: 1. o splošnih načrtih za zgradbo cesar Fran Josipovega mostu; 2. o prošnji stavbinskega podjetnika Gustava Tönniesa za doplačilo pri mestni šoli na barji; 3. o ugovoru M. & T. Spoljarič proti magistratnemu odloku šte. 37.443 ex 1896; 4. o ugovoru Avgusta Jenka proti magistratnemu odloku šte. 40.072 ex 1896; 5. o ugovoru Armanda Fröhlicha proti magistratnemu odloku šte. 36.288 ex 1896; 6. o pozivu arhitekta Ljudevita Baumanna v zadevi izdelanja arhitektonskega načrta za poglobitve ulice. VII. Šolskega odseka poročila: 1. o nasvetu mestnega šolskega sveta, naj se na I. mestnem otroškem vrtcu nastavi še jedna učna sila; 2. o računih ravnateljstva c. kr. velike realke o porabi dotacij v letu 1896; 3. o računih ravnateljstva c. kr. velike realke o porabi dotacije za modelirsko šolo v letu 1896. VIII. Vodovodnega ravnateljstva poročila: 1. o prošnji J. Buggenigovej za odpis vodarine; 2. o prošnji Oroslava Dolenca za odpis vodarine; 3. o predlogih, katere je stavil občinski svetovalec dr. V. Gregorič v seji z dne 5. januarja 1897. l. zaradi spremembe nekaterih določil o vodomerih in o vodarini; 4. o prošnji zadruga kovinskih obrtov, naj mestna občina opusti navrtanje in polaganje cevi v lastni režiji; 5. o prošnji ljubljanskih stavbenih podjetnikov, da se jim zniža vodarina za porabo vode pri stavbah; 6. o organizaciji plač nižjega tehničnega osebja pri mestnem vodovodu. IX. Finančnega odseka poročilo o nagradah, ki se imajo dovoliti magistratnemu uradnikom za izredno poslovanje o volilnih zadevah; X. Regulačnega odseka poročilo o ponudbi Franje Föderlove

za odkup njene hiše št. 5 v Lingarjevih ulicah. XI. Disciplinarne komisije poročili: 1. o disciplinarni zadevi mestne blagajnice kontrolorja Karola Lahainerja; 2. o disciplinarni zadevi magistratnega praktikanta Avgusta Erzina. XII. Direktorija mestnega užitniškega zakupa poročila: 1. o računskih sklepih za leto 1896; 2.) o proračunu troškov za leto 1898.; 3.) o nasvetu gledé premembe užitniške črte.

— (Volilcem pete kurije.) Č. gg. volilci v V. kuriji ki volijo v četrtek dné 4. marca opozarjamo, da se dobijo imeniki volilnih mož naše stranke v „Národní tiskarni“ in na dan volitve tudi na voliščih.

— (Benefica gosp. Fedyczkowskega) V petek se bode prvič v letošnji sezoni pela Smetanova opera „Prodana nevesta“ in sicer na korist marljivemu basistu g. Fedyczkowskemu, kateri zasluži v polni meri, da mu občinstvo z obilnim obiskom izkaže svoje priznanje. Gosp. Fedyczkowski je eden najizvrstnejših sil naše opere. Marljiv in vesten, izboren pevec in izvrsten igravec je v vsaki uloži na svojem mestu in zna vsaki pripomoči do popolne veljave. Svojo redko nadarjenost je zlasti pokazal kot Mefisto, a tudi sicer v vsaki operi. Naj tudi občinstvo njemu pokaže, da ga zna ceniti.

— (Novi deželni dvorec.) Deželni zbor bavil se bode v prihodnjem tednu z vprašanjem o zgradbi novega deželnega dvorca. V poštev prihaja le načrt, kateri je izdelal deželni inženier g. J. Vladimir Hrásky v zmislu svoječasnega sklepa deželnega zbora. Stavbišče, na katerem je stal stari deželni dvorec in ki je namenjeno za stavbo novega dvorca, je kar najlepše in zgodovinsko najprikladnejše, in sedaj gre za to, da pokaže dostojna nova stavba, zgrajena na tem mestu, domoljubnost sedanjega deželnega zastopa in jo izpriča poznim potomcem. Ta ideja je vodila izdelovalca predloženega načrta, oziral pa se je ob jednem tudi na sredstva, ki so na razpolaganje. Po predloženem načrtu bode novi dvorec obsegal prostore za seje deželnega zbora, za deželne urade, za stanovanja deželnega glavarja in nekaterih službnikov in pa neobhodno potrebnih reprezentacijskih prostorov. Držeč se uravnalnih črt, je nova stavba projektovana kot na vse strani prosto stoječa in objemajoča lično dvorišče z vodometom in trato okolo njega. Glavna fronta je obrnjena proti Kongresnemu trgu. Pred glavnim pročeljem je položna vožna rampa, v njenem okrožju pa nasadi. Z rampo so izravnane neugodne nivelne razmere. Dvozojna fronta do zbornice leži v Vegovih ulicah, uvoz na dvorišče je iz Gospodskih ulic, ob četrti fronti, obrnjeni proti podaljšan in za 12, oziroma 16 metrov Židovski razširjeni stezi, pa so prostori deželnega zbora. Vsled nivelnih razmer ima poslopje v Gospodskih ulicah pritličje in 3 nadstropja (etaže), v drugih ulicah suterén, zvišano pritličje in 2 nadstropji; stavba je torej videti v Gospodskih ulicah kakor trinadstropna, v drugih ulicah dvo-nadstropna. Arhitektura je osnovana po mirni italijanski renesansi, vplivajoči s skupinami in dostojnimi oblikami. Pri tem se je oziralo zlasti na ugodni pogled od dalje. Vsaka fronta ima jeden srednji in dva stranska rizalita, v katerih vidnih motivih so tudi odlični prostori. Stavba sestoji razen obeh rizalitiv proti dvorišču, namenjenih za stranišča iz 1½ trakta, to je iz 6 metrov globokega sobnega trakta proti ulicam in iz 24 metra širokega hodniškega trakta proti dvorišču. Hodnik drži po vsem posloju in se izteka v stranske prostore deželne zbornice. V vsako pisarniško sobo se pride naravnost s hodnika. Stopnišča so nastopna: 1.) jedne triramne glavne stopnice s Kongresnega trga do uradov in reprezentacijskih prostorov; 2.) jedne jednoramne do deželne zbornice; 3.) jedne dvoramne zasebne do stanovanja deželnega glavarja; 4.) jedne stopnice na galerijo deželne zbornice, katere vežejo tudi zbornico in pisarnico za stenografe. Ko vstopimo s Kongresnega trga po dovozni rampi v vestibul, vidimo na levi vratarjevo ložo, na nasprotni strani je spominska plošča. V ugodni osi leži glavno stopnišče. Pritlični hodnik na levo vodi do pisarnic knjigovodstva, potem do vložnega zapisnika in do registrature pod deželno zbornico, hodnik na desno do likvidature in blagajnice, potem mimo stopnic v zbornico do pisarnice za stenografe. V I. nadstropju prav nad glavnimi stopnicami v srednjem rizalitu proti Kongresnemu trgu je pisarnica deželnega glavarja, katera se na desno proti Vegovim ulicam stika s pisarnicami deželnih odbor-nikov. V srednjem rizalitu v Vegovih ulicah je klubna dvorana, na desno proti Gospodskim ulicam tajništvo in ekspedit. Na strani proti Židovski stezi je deželna zbornica; od njenih stopnic se pride naravnost v foyer, vladno sobo in v garderobo. Deželna zbornica obsega dve nadstropji; urejena je v akustično pravilni obliki segmenta in s stopnjujočimi se sedeži, z dohodka od garderobe in od foyerja. Do vsakega se dohaja, katerih je 40, se pride neposredno. Okna so po vseh štirih straneh in tako visoka, da ne morejo nikakor ovirati prostega pogleda. Iz garderobe se pride tudi v sobe za odseke in v buffet, poleg katerega se nahaja priročna ku-

hinja. V 2. nadstropju, v traktu proti Kongresnemu trgu, so trije reprezentacijski prostori, mej njimi slavnostna dvorana s pridvignenim stropom. Teh prostorov se drže prostori za stanovanje deželnega glavarja. Fronta v Vegovih ulicah je razen jedne pisarnice, ki je določena za tistega tajnika, ki spi-suje zapisnike deželnega zbora, torej more biti prav blizu deželne zbornice in stenografske pisarnice, namenjena za stavbeni urad. Ob fronti proti Židovski stezi so galerija, loža za časnikarje in tujece v deželni zbornici. V pritličju v Gospodskih ulicah so stanovanji za vratarja in služabnika, lito-grafija, shramba za tiskovine, v suterénu proti Kongresnem trgu (severni strani) kleti in osrednja kurilnica, v Vegovih ulicah perilnica, drvarnica in premogarnice, proti dvorišču konjski hlev z vsemi potrebnimi prostori, potem proti Židovski stezi kol-nica, drvarnica, prostori za razne potrebščine in kurilnica za deželno zbornico. Kurjava je razen za stanovanja deželnega glavarja in službnikov projektovana kot parna kurjava na mali pritisk, in sicer posebej za uradne prostore in posebej za deželno zbornico. Na podstavi predloženega načrta zavzema zazidana površina 1830 kvadratnih metrov, torej proti površini, 1700 kvadratnih metrov po-stavljeni v poročilu 1896. leta za 130 kvadratnih metrov več. Z ozirom na finančne razmere predlaga deželni odbor v svojem dotičnem poročilu, naj ga deželni odbor pooblasti, oddati stavbo deželnega dvorca po načrtu inženierja g. Hraskega, toda le tedaj, če ne prekorači znesek 370.000 gld. Ker so načrti popolnem izgotovljeni, se začne najbrž že na spomlad s stavbo deželnega dvorca.

— (Sokolova maskarada.) Kakor smo čuli, si razni učenjaki in neučenjaki grozno glave belijo, da bi dognali, kaka žival je to „brno“, katera se bo prvokrat videla na letošnji Sokolski maskaradi in o kateri živali niti Pokorn niti Ejevavec ne vsta nčesa, še celo v dvorskem prirodniškem muzeju na Dunaju, kjer se vidijo skoraj vse živali celega sveta, jo zama isčeš. Toraj poslušajte zgodovinarji: „Brno“ spada nedvomno v red sesalcev (mammalia), razred Bos kravjadolius, to je ni konj ne slon ne oroslan. „Brno“ je žival ki celo leto spi in le na pustni tork se čzvi. Nje rojstni kraj je, kakor pripovedujejo stare knjige (iz predpustne dobe!) slavna „Krajca dolina“. V starih časih so „brno“ jako varno in dobro gledali, zato je pa tudi na vsak pustni tork se hvaležno skazala in delala veselje stari in mladim. Vse prebivalstvo „Krajca doline“ — do zadnje Poljanske koše in še daleč na okrog je bilo tisti dan na bogah. Poznejši rod je „brno“ bolj zanemarjal, kakor slab gospodar, ki svoje živince v nemar pusti, in jela je hirati od leta do leta, posebno pa od kar jo je slavna ljubijanska policija v varstvo prevzela — je bilo pa po njej tako, da razum jednega samega eksemplara, kate-rega se je po velikem naporu posrečilo pridobiti letoš „Sokolu“ za maskaradni cirkus, na prebiva nobeden več! Kakor se nam zagotavlja se je tudi posrečilo velikemu mojstru Čaobu to zvir do do-brega dresirati in spreminiti v pravo „salon-brno“ tako, da se bode „brez vsake nevarnosti“ udeležila velikega „Pustovega“ sprevoda!

— (Sanatorium mucorum.) kakor ga je nameraval prirediti „Sokol“ v svoji dvorani jutri, pepelnično sredo, izostane, ker za ta večer ni bilo mogoče dobiti godbe. Člani „Sokola“ se pa zbero vse eno v prijateljski sestanek v drugi sobi resta-uracije v „Nar. domu“, kjer bodo pripravljene razno-vrstne medicine, da se ozdravi tudi najhujšega „mačka“.

— (Zgodnja pomlad) Prijatelj našega lista nam je poslal iz Kranja kresnico, katero je tam našel predvečerajšnjim zvečer. Razven poslane, videl jih je še več in vse so prav dobro svetile.

— (Ubijalec svoje žene.) Posesnik Andrej Vrbovnik, na Šenturški Gori je prišel dne 22. m. m. pozno ponoči domov. Ker mu žena ni hotela hišnih vrat odpreti, odprl je siloma zadnja vrata in udaril s polenom ženo dvakrat po glavi, da je obležala mrtva na lici mesta. Orožniki so ubijalca odgnali v zapor.

— (Posojilnica v Zatičini.) registrovana zadruha z neomejeno zavezo, imela bo v nedeljo dne 7. t. m. popoldne ob 4 uri svoj redni občni zbor v društvenih prostorih.

— (Iz koroškega deželnega zbora.) Pri gene-ralni debati o proračunu šolskega zaklada je poslanec Muri izjavil, da Slovenci ne bodo glasovali za pro-račun, ker sedanje uredbe v slovenskih delih dežele ne ustrezajo željam prebivalstva. Vlada naj poskrbi, da se za Slovence osnujejo slovenske šole. Deželni predsednik je odgovarjal, da so se slovenske šole povsod osnoval, kjer so jih občine zahtevale. No-benega povoda pa ni, uvajati jih ondu, kjer jih ob-čine ne zahtevajo. Deželni predsednik je seveda namenoma dvojno prezrl. Povedal ni, kako se je doseglo, da so nekatere občine preklicale prošnje za slovenske šole, katere so že bile vložile, in drugič je popolnoma prezrl, da občine o tem prav za prav niti odločevati nimajo. Kjer je zadostno število slo-venskih otrok, bi se morala slovenska šola osnovati. V Ljubljani tudi ni občina zahtevala nemških šol,

pa so se le morale ustanoviti. Deželni predsednik je potem še naglašal potrebo znanja nemščine za Slovence. Knezoškof Kahn se je izrekel za versko šolo. Slovenski poslanec Grafenauer je zahteval šestletno šolsko dolžnost. Poslanec Einspieler je priznal, da je treba, da se slovenski otroci v šoli uče nemščine, a uče naj se je šele v višjih raz-redih. Poslanci Kotz, Kirschner, Tschernigg in dr. Steinwender so zagovarjali sedanje šolske uredbe. Proračun šolskega zaklada se je potem vzprejel. Proti so glasovali samo slovenski poslanci.

— („Ksenija“ v Zagrebu.) Dični slovenski glasbenik g. V. Parma je žel s svojim opernim delom v petek zvečer na pozornici hrvatskega gledališča pravecati triumf. Vsi listi so polni hvale, občinstvo pa je priredilo konci opere g. komponistu iskrene, burne ovacije. Vsi prisotniki so udarili v zanosno ploskanje in klicanje. G. Parma je moral priti šestokrat pred zastor, kjer so mu izročili krasen lorjorjev venec s trobojnico. — Prav posebno hval-ljivo hrv. dnevniki Parmovo instrumentacijo, ki je — kakor piše n pr. „Agramer Zeitung“ — „v modernem duhu, in vseskozi lepa in dovršena“. Jako je tudi ugajal tropsav Aleksija, Ksenije in Tatjana, zbor menihov in pesnica Tatjana. Naj-večjega vpeha pa je bil intermezzo, ki se je moral na hrupno željo poslušalcev ponavljati, in katerega ceni „Obzor“ celo višje od intermezza v „Caval-leriji“! — Glavne vloge so bile v rokah umetnice gdčne Matouškove, g. Hoferja in g. Vulakoviča. Or-kester je vodil g. ravnatelj Faller — Veseli nas in gotovo vsakega zavednega Slovenca ta veliki vpeh domačega komponista, čegar delo zanese po-slej narodovo čast i mej tujece. Gledški agent Berté na Dunaju namreč je stopil s komponistom v do-govor, tako, da se naša „Ksenija“ ne bo pela le v ozki domovini, nego bo pravila i mej Nemci, da premore skromna Slovenja i takih talentov, ki morejo z vpehom skušati se z inorodnimi. Hrvatska kritika se nadeja, da se loti g. V. Parma večjega dela. S to željo združujemo i mi svoje iskrene čestitke!

* (Ženske na vseučilišču) Senat levovskega vseučilišča je sklenil, da se bodo ženske, ki so usposobljene za učiteljice, vzprejemale na vseučilišče kot izredne in ženske z gimnazijsko matuzo kot redne slušateljice.

* (Pobeglostnik) Vojaško sodišča v Sa-rajevu pozivlje poročnika Karola Harlaleka o 170 pešpika, naj se v 90 dneh oglasi, ker sicer se bode v njegovi odsotnosti proti njemu postopalo. Odbolžan je hudodejstva goljufija, prestopka poneverjenja in disciplinarnega prestopka lehkomiselnega del anjadolgov.

* (Ogenj v cerkvi) V petek je nastal ogenj v stolni cerkvi v Veroni. Razširil se je hitro po cerkvi. Ugašil je mnogo ornamentov in dragocenih slik. Škode je 15.000 lir. Ne ve se, kako je začelo goreti.

* (Parnik na Jordanu) Na Jordanu od Jerihe do Mrtvega morja odslej vozi parnik. V pet h urah prevozi ta pot. V Jerihi so se nastanile štiri židovske rodbine. Vzele so od sultana v najem mnogo zemlje, da se bavijo s sadjarstvom. Zemlja se namaka iz Jordana.

* (Smrt vsled uživanja konjskega mesa.) V Padovi je umrl delavec Forico, ki je jedel meso nekega poginolega konja. Več drugih ljudij, ki so tega konja jedli, so pa nevarno zboleli.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani: Vesela družba stalnih gostov pri „Črnm kosu“ 4 krove — Živel rodoljubni darovalci in daro-valke in njih nasledniki!

Brzobjavke.

Dunaj 2. marca. Evropske velesile so se zjediniile, da je Grški dovoliti šestdnevni rok, da umakne svojo vojsko s Krete.

Dunaj 2. marca. Skupna nota evrop-skih velesil še ni gotova, ker se velesile glede besedila ne morejo zjediniti.

Atene 2. marca. Ministerski predsednik Delyannis je v poslanski zbornici ob nepopisno burnem pritrdjevanji vseh poslancev slovesno protestoval zoper eventualno blokado grških pristanov. Rekel je, da bi bil to brezbožen, divji, nepravilčen čin.

Atene 2. marca. Grška vojska je za-vzela kretske mesto Kandano, kamor je bilo pribežalo 300 Mohamedancev, in pa turško trdnjavo Slavros.

Sofija 2. marca. Na banketu na čast srbskemu kralju Aleksandru je knez Ferdinand napil bratstvu in jedinosti Srbov in Bolgarov, povdarjaje, da bodeta odslej Srbska in Bol-garska skupno postopali na dosego istih na-menov.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težketam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovano ter ima olajševalen in tipolen učinek. Skatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrčno zahtevati MOLL-ov preparat, za-znamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (97-3)

V varstvo občinstva. Za drag denar slabo blago, to je gotovo najgrše varanje občinstva. To se največkrat zgodi pri živilih, ker tu mnogokrat moti vnanji videz ponarejenega blaga. Tako se godi tudi s Kathreinerjevo sladno kavo, ki se občno rabi in zaradi svoje znamke tudi le „Kneippova kava“ imenuje. Če se zahteva samo sladno ali Kneippovo kavo, dobi se večkrat ponarejen izdelek mnogo manjše vrednosti, v podobnem zavitku, za katerega se mora plačati jednako ceno. Gospodinja pa potem vidi, da se je varala v svojih pričakovanjih glede prednosti Kathreinerjeve Kneipp-ove sladne kave, katero priporočajo zdravniki, kajti razliko kakovosti in ukusa se še le v čaši spozna. Zato je jako važno, da občinstvo, ki želi dobiti pristno Kneippovo kavo, ki ima okus navadne kave, pazi, da je na zavitkih jime „Kathreiner“. Le tej kavi gre prvo mesto mej vsemi kavinimi namestki, po izreku dr. M. Mansfelda, vodje poskušališča na Dunaju. (75-4)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Antona Samca posestvo v Selu (v drugič) dne 6. marca v Ljubljani. Janeza Štruklja zemljišče v Studencu, cenjeno 6049 gld., Jakoba Derglina zemljišče v Lanišah, cenjeno 5365 gld., Jožefa Pekljarja posestvo v Lukovci, cenjeno 2495 gld., in M. Tomca zemljišče v Št. Vidu, cenjeno 8360 gld., vsa štiri dne 6. marca in 10. aprila v Ljubljani. Matevža Zalarja zemljišča v Čehovem, cenjena 4137 gld., 96 kr., Janeza Arkota posestvo v Topo u, cenjeno 1037 gld., 50 kr., in Andreja Marinčiča posestvo v Pudobu, cenjeno 1003 gld., vsa tri dne 8. marca in 7. aprila v Ložu. Sebastijana oziroma Matije Štemberger posestvo v Kuteževem, cenjeno 1750 gld., dne 8. marca in 9. aprila v Ilirski Bistrici.

Umrlji so v Ljubljani:

Dne 27. februarja: Anton Jezeršek, čevljarjev sin, 11 dni, Strmi pot št. 4, krč. — Jakob Jezeršek, železnike delavca sin, 2 1/2 leta, Vodmat št. 11, vnetje možganov. Dne 1. marca: Ivana Zirkelbach, posestnikova hči, 17 dni, Opekarska cesta št. 33, vnetje sapnika.

V deželni bolnici:

Dne 23. februarja: Ivan Oranč, delavčev sin, 2 meseca, akutni ledodčni in črevesni katar. — Lucija Erbežnik, gostija, 67 let, naduha.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Marec	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
1.	9. zvečer	732.7	8.8	sl. szah.	jasno	
2.	7. zjutraj	730.5	5.0	sr. svzh.	jasno	2.1
"	2. popol.	729.8	11.2	p. m. jzah.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 8.5°, za 7.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. marca 1897.

Skupni državni dolg v notah	101 gld 10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	20
Avstrijska zlata renta	122	95
Avstrijska kronska renta 4%	100	65
Ogerska zlata renta 4%	122	25
Ogerska kronska renta 4%	99	20
Avstro-ogerske bančne delnice	950	—
Ereditne delnice	158	60
London viata	119	90
Wenški drž. bankovci za 100 mark	68	70
20 mark	11	74
20 frankov	6	53
Italijanski bankovci	5	—
C. kr. cekini	0	67

Dne 1. marca 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	151 gld	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188	25	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	50	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	80	
Kreditne srečke po 100 gld.	198	75	
Ljubljanske srečke	22	—	
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	50	
Akcije anglo-avstr. banke po 300 gld.	152	50	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	450	—	
Papirnati rubelj	1	27	

Naznanilo.

Usojam se naznanjati velečastitemu p. n. občinstvu, da so došli

glasovirji

katero sem osobno izbral na Dunaju in sicer od najboljših firm, c in kr. dvorni dobavitelj **Kutschera, Stelzhammer, Stingl, Reinhold** itd. ter da jih prodajam po najnižjih cenah, da stopim nasproti vsaki daljni konkurenci. Dalje prodajam **preigrane glasovirje** od 60 gld. naprej ali jih izposojujem. Tudi na obroke. Ujjudno vam, da se blagovoljno ogledajo ter se priporočam za ubiranje in poprave glasovirjev.

Z velespoštovanjem

Ferd. Dragatin

Florijanske ulice št. 50.

(338-1)

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srčk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“ (3393-19)

Ustanovljena l. 1874.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma (331-1)

dr. Christoff-a izborni neškodljivi Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj **Jos. Mayr-ja** lekarna v Ljubljani.

Jedino pristen BALZAM

(Tinctura balsamica) iz angelja varuha lekarnne in tovarne farmacevtskih izdelkov **A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.**

Po zdravstvenem oblastvu pre-skušeno in ocenjeno.

Najstarejše, najreelnejše in naj-cenejše ljudsko domače zdravilo, tolažeče prsne in pljučne boli itd. za notranjo in vnanjo vporabo.

V znak pristnosti je vsaka stekleničica zaprta s srebrnim tobolecm, v katerem je vtisnjena moja firma: „**Adolf Thierry, lekarna pri angelju varuhu.**“ Vsak balzam, ki nima gori stoječe zeleno tiskane varstvene znamke, naj se zavrne kot tim manj vredno čim cenejše ponarejenje. **Pazi naj se torej vedno na zeleno varstveno znamko goraj stoječo!** Ponarejalci in posnemovalci moga jedino pristnega balzama, kakor tudi prodajalci brezvrednostnih ponarejenih, občinstvo splepih družih balzamskih znamk, se bodo na podlagi zakona za varstvo znamk strogo sodno preganjali in kaznovali. Kjer ni robene zaloge mojava balzama, naj se naroča naravnost in adresuje: **Angelja varuha lekarna (Schutzengel-Apotheke) A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.** Cena franko za vsako poštno postajo na Avstro-Ogerskem je za 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K 60 vin. Manj nego 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne pošilja. Razpošilja se samo proti poprejšnjemu nakazilu ali povzetju zneska. (57-9)

Pazi naj se vedno natanko na gorito zeleno varstveno znamko, katero mora imeti v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Ces. kr. avstrijske državne železnica.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (15-49)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 12. uri 5 min. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Dunaj, Ischl, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. s jutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Incomast, Bragenc, Curih, Geneva, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. s večer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. s jutraj osobni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipekega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischl, Anseona, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 35 min. dopoldne osobni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Geneva, Curiha, Bragenc, Incomasta, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla — Ob 4. uri 55 min. popoldne osobni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. s večer osobni vlak s Dunaja via Amstetten, in Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Proga iz Novoga mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 52 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. s večer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. s jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur 50 min. s večer, ob 10. uri 35 min. s večer. (Poslednji vlak le v oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. s jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri 30 min. s večer, ob 9. uri 55 min. s večer. (Poslednji vlak le v oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Išče se kolar

z dobrimi spričevali v veliki občini **Stari trg, vas Pudob.** Dotičnik dobi pod ugodnimi pogoji v najem 2 sobi za delavnico ter tudi zraven stanovanje. Kolarnica je ob glavni cesti, poleg kovačija, gostilna in velika žuga. — Natančneje izve se pri **Fr. Vilar-ju**, trgovcu v Pudobu, pošta **Stari trg pri Rakeku, Notranjsko.** (302-4)

Vsak kašelj se temeljito odpravi samo Vsaka hripavost s Krause-ja katarnim uničevalcem

(dobrookusne konfiture). (141-6)

Zavoječki po 25 kr. se dobivajo v Ljubljani pri: **Milanu Leustek-u**, lekarna „pri Mariji Pomagaj“; **Ubaldu pl. Trnkoczy-ju**, lekarna „pri enorogu“; **Gabr. Piccoli-ju**, lekarna „pri angelju“; **J. Mayr-ju**, lekarna „pri zl. jelonu“.

Dr. Friderika Lenglel-a

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne uskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podlejuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoljavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lenglel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalaše pripravljeno, 1 komad 60 kr. (329-1) Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. **Trnkoczy-ja** lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema **W. Henn, Dunaj, X.**

V a b i l o

na

veliko pojedino slanikov

morskih rib, rakov in delikates

ki bode

v sredo, dne 3. marcija 1897. l.

v Hafnerjevi pivovarni

s sodelovanjem godbe c. in kr. pešpolka

Leopold II., kralj Belgijcev, štev. 27.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina prosta.

Na mnogobrojni obisk vabi najuljudnejše

in najudnejši

Josip Lörbek,

restavratör.

(341)

V hótelu „Pri Slonu“

na pepelnično sredo

pojedina slanikov

in

KONCERT

vojaške godbe c. in kr. pešpolka kralj Belgijski št. 27.

V presledkih:

elitna predstava

združenih umetnikov

(339)

E. Innésse

in

Mr. Roberth

mime fiziognomiste

fizik in senčni humorist

s svojimi nenavadnimi in neprekosljivimi vršbami.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 kr.